

İmalat PMI 16 ayın zirvesinde

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)
Türkiye İmalat PMI (Satın
Alma Yöneticileri Endeksi)
anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye

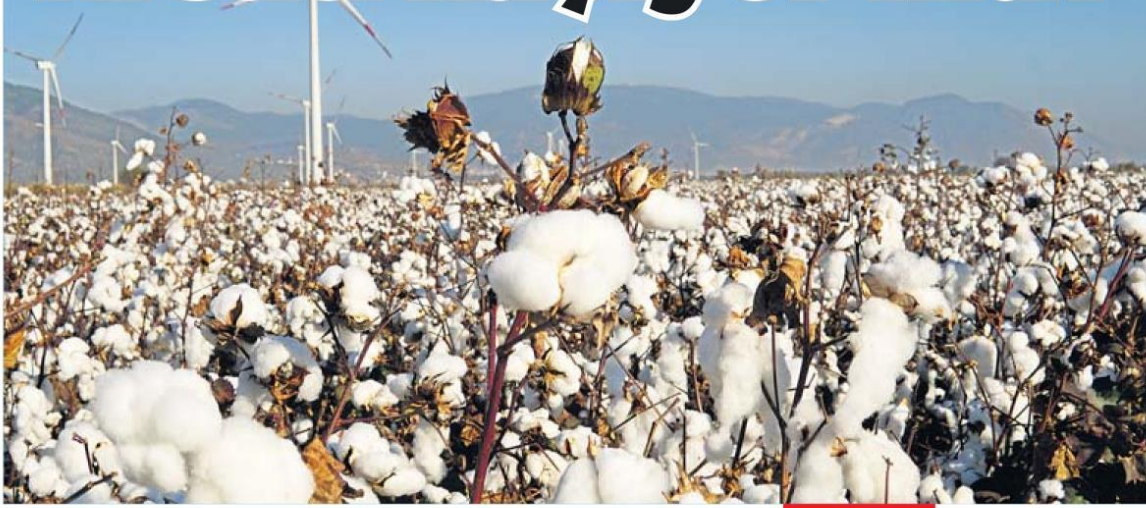
işaret ettiği anket sonuçlarına göre, mart ayında 50.9 olan manşet PMI, nisanda 51.5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değerini üzerinde gerçekleştirdi. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi. Nisanda birçok firma, talep koşullarındaki

güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, şubatındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti.

Editör: DUYGU ERDOĞAN Sayfa Düzeni: KAAAN KESKİNTAŞ

Pamukta iyi sezon fırsatı kaçıyor mu?

Talep durgunluğu nedeniyle fiyatı düşük seyreden pamukta, geçen yıl hasat sezonunda üreticiler satış yapmakta bile zorlanmıştı. Yeni ekim döneminde ise pamuk ekili alanların yüzde 25 daralması bekleniyor

Türkiye'nin stratejik ürünü olan pamukta yeni bir ekim sezonu başladı. Ancak geçen yıl hasat döneminde çok düşük fiyatlarla karşılaşan pamuk üreticisinin bu yıl hevesini kaybettiği görülüyor. Örneğin Çukurova'da pamuk ekim alanlarının düştüğü, çiftçinin alternatif ürünlere yöneldiği bir sezon olacak. Ege genelinde ise pamuk ekili alanlarda yüzde 30 bir düşüş öngörülüyor. Diğer yandan depremlerde hasar alan başta Kahramanmaraş merkezli çırçır fabrikaları ve iplik sanayinin hasat dönemine de yetişememesi endişesiyle ise bölgedeki pamuk ekim alanlarında daralma gözleniyor.

Pamuk üretiminde geçen sezon Türkiye 1 milyon tonu aşan lif pamuk üretimiyse, tüketiminin yarısından fazlasına denk gelen üretimi tek başına sağlamayı başarmıştı. Ancak tekstilde Türkiye'nin en büyük pazarı Avrupa'daki talep azlığı, maliyet artışıyla birlikte iç piyasada sanayici ile ihracatçının fiyat tutturamaması talep düşüşünü hızlandırıyor. Bu nedenle geçen yıl üreticinin bir kısmı maliyetinin bile altında satış yaparken, diğer yandan ise lisanslı depolar pamukla doldu.

Yüzde 80'i hasarlı

Bu düşüşte deprem bölgesinde zarar gören çırçır fabrikaları ve iplik sanayisinin etkisi büyük. Ulusal Pamuk Konseyi Başkanı Bertan Balçık, Hatay ve Kahramanmaraş'ta pamuk ekili alanların yüzde 60 oranında düşebileceğini söyledi. Özellikle çırçır fabrikalarının, iplik fabrikalarının yüzde 80'inin ağır hasarlı olduğunu anlatan Balçık, bu nedenle pamuk yetiştiricisinin satacak yer

Duygu Erdoğan

bulamama endişesiyle farklı ürünlerle yöneldiğini ifade etti. Türkiye genelinde ise bu düşüşün yüzde 25 olacağını bekleddiklerini kaydeden Balçık, "Normalde 2 milyon ton olan lif pamuk tüketiminin, deprem bölgesindeki fabrika hasarlarıyla 1 milyon 300 bin tona düşer. Dünyada da talepteki durgunluk sürüyor. Lif pamukta bu sezon üretim beklentisi 800 bin ton. Talep tarafında 2024'e kadar bir canlanma beklemiyoruz."

Devir stok çağrısı

Aydın Ticaret Borsası Başkanı Fevzi Çundur, Ege Bölgesi'ndeki pamuk ekili alanlarda yüzde 30'a yakın bir daralma bekleddiklerini, buna karşılık önceki sezondan devir eden stokların yüksek olduğunu söyledi. Sadece 70 bin ton devir stokun bölgeden kaynaklı olduğunu anlatan Çundur, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) daha önce kuru incir ve üzümde yaptığı alımlar gibi müdahale alımı yapması çağrısında bulundu. Çundur, "Devir stoklar aynı zamanda bir depolama sorunu oluşturuyor ve beraberinde finansman sorunu getiriyor. TMO vasıtasıyla devletimizin en azından fiyatların da gerilememesi adına müdahale almı kapsamına pamuğu da almasını istiyoruz. Bir sefere mahsus yapılabilir" dedi.

Maliyet arttı, fiyat düştü

Pamuk üretiminin önemli merkezlerinden Adana'da pamuk ekiminin az olacağını vurgulayan Adana Ticaret Borsası Başkanı Şahin Bilgiç, pamuk ekecek alanlar için fark ödeme desteğinin yükseltileceğini şimdiden açıkladığını yararlı

Onsu 80 cent

Avrupa'nın önemli tekstil ve konfeksiyon ürünleri tedarikçisi olan Türkiye'ye yönelik talebin artmasıyla, pek çok sektörün hammadesi olan pamukta üretim de artmıştı. Ancak mevcutta durgun olan piyasa, yurt içinde üreticiyi de tedirgin ediyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı, önceki yıl onsu 140 cent seviyesini gören pamukta şimdi onsun 80 cent olduğunu hatırlattı. Özhamaratlı, "Çiftçinin zarar edeceği fiyatlar oluşsun istemeyiz. Ancak dünyada talep azaldı, yurt içinde sanayici mevcut döviz kurlarıyla rekabet edemiyor, depremden etkilenen bölgelerde çalışacak insan bulmak bile güç. Bunların kısa sürede çözüme kavuşması zor" dedi.

Destek yükseltildi

Pamuk prim artışı beklentisi üreticinin bekleddiği dönemde karşılanamamış ancak daha sonra bir ara düzeltme ile 1.1 lira olan pamuk prim desteği 1 lira 60 kuruşa yükseltildi. 271 lira mazot gübre desteği de uygulanıyor. Kilogram başına destekleme böylece 2 lira 10 kuruşa tekabül ediyor. Bu süreçte desteklemeler yanı sıra devletin TMO ile müdahale alımlarıyla piyasadaki stoku tutma ve üreticinin zararına satış yapmasının önlenmesi bekleniyor.

olabileceğini ifade etti. Bilgiç, "Kütlü pamuk fiyatı 2021'de 55 lira seviyesinde iken şimdi 36 lira. Üstelik bunun üzerine eklenen 2 yıllık maliyet artışlarına karşılık. Geçen hasat döneminde 13 liraya kadar düştü. Bu ülkenin sanayisinin stratejik ürünü olarak her dönem pamuk üretimini belli seviyede tutabilmemiz lazım" diye konuştu.

Sanayii imalat endeksi 16 ayın zirvesinde

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye
İmalat Satınalma Yöneticileri
Endeksi (PMI), nisan'da 51,5'e yükselerek
üst üste dördüncü ay eşik değer
50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece
sektörde, Aralık 2021'den bu yana
en belirgin iyileşme kaydedildi. Nisan
ayında birçok firma, talep koşullarındaki
güçlenme sonucu yeni siparişler ve

üretimde artış bildirdi. Bunlara ek olarak,
toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri
ve üretimdeki artışlar mart ayına göre
daha hızlı gerçekleşti. Üretimdeki
genişleme son 20 ayın en yüksek
oranında kaydedildi. Ayrıca, ekonomik
büyümenin öncü göstergesi olan PMI'ya
göre depremin ardından bazı sektörler
çok güçlü toparlanma eğilimi gösterdi.

İSO PMI'DE İYİLEŞME KAYDEDİLDİ

■ **İSO Türkiye** İmalat PMI anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 50,9 olan manşet PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi. —AA

Kur makası açıldıkça ihracatçı ve ithalatçı zorlanıyor

■ Yaşanan döviz kıtlığı, serbest piyasada alış-satış makasının yüzde 6-7'ye çıkması, ihracat gelirini Merkez Bankası'na bozdurmak zorunda kalan ihracatçının kâr kaybını artırdı. Ekonomiden Merve Yiğitcan'a konuşan iş dünyası temsilcileri, ihracat gelirlerini düşüktükten bozup, ithalat ödemesini gerçekleştirmek için yüksekten döviz almak zorunda kaldıklarını, yüzde 6-7'lere çıkan alış-satış farkının artık kaldırılamaz olduğunu, bir an önce ihracatçı lehine makas farkının indirilmesi için çözüm beklediklerini vurguladı. **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Üyesi **Vehbi Canpolat**, üretimine ve ihracatına devam edebilmek için **sanayicilerin** Türkiye'de üretil-

meyen ya da yeterli olmayan hammaddeyi ithal etmek zorunda olduğunun altını çizerek, piyasada oluşan döviz alış-satış farkı nedeniyle ihracatçının görünenden daha pahalıya ithalat gerçekleştirmek zorunda kaldığını söyledi. **TOBB** Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclisi Başkanı Şeref Fayat, rekabetçi olmayan kurla boğuşurken ihracatçılara yüzde 2 kur farkı vererek kısmen bir nefes verildiğini, ancak bu durumda bile yüzde 3-4 kur zararı yazıldığını aktardı. Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Uğur Dalbeler de, makas zararının ihracatçı için sürdürülemez olduğuna işaret etti.

MERKEZ'İN REZERVLERİ EN DÜŞÜK SEVİYEDE

14 Mayıs seçimleri öncesinde Merkez Bankası rezervlerinde dikkat çeken düşüş devam ediyor. Bankanın brüt rezervi 17 Nisan haftasında 5.4 milyar dolarlık düşüşle 116.1 milyar dolara geriledi. Bu rakam, son beş ayın en düşük seviyesi oldu. Bankanın net rezervi 3.7 milyar dolarlık düşüşle 8.3 milyar dolara gerilerken, swap hariç net rezerv de 3.2 milyar dolarlık düşüşle -49.5 milyar dolara geriledi. Net rezervde son 9 ayın en düşük seviyesine ulaşıldı. 20 Nisan itibarıyla TCMB'nin rezervlerinde yurt içi bankalardan aldığı 33.8 milyar dolarlık, yabancı merkez bankalarından aldığı 24 milyar dolarlık döviz ve altın bulunuyor. TCMB'nin swap ve Hazine dövizini hariç net döviz pozisyonu da 26 Nisan'da -67,5 milyar dolarla tarihi düşük seviyeye geriledi ve brüt rezervdeki düşüşün devam ettiğine işaret etti.

'DÖVİZDE MEVDUATI OLMAYANI DAHI NAYLON DÖVİZE YÖNLENDİRDİK'

Analist Fatih Sezer konuya ilişkin yaptığı değerlendirmede faiz indirimlerine dikkat çekerek "Geçmiş olsun; beklediğimiz üzere. Faiz indirmek için KKM sağma-lığıyla dövizde mevduatı olmayanları dahi naylon dövizde yönlendirdik. Şimdi ülkede döviz sıkıntısı baş gösterince vadesi biten KKM'lerin yenilenmesi, aksi halde döviz satılmayacağı söylenmiş. Hoşgeldin Arjantin" ifadelerini kullandı. Ekonomist Turhan Bozkurt da 2 Mayıs ve 15 Mayıs tarihlerinin KKM için kritik olduğunun altını çizerek bu tarihlerde bankaların döviz satışında KKM mudisine öncelik vereceğini, başkasına döviz satmayacağını söyledi.

KKM'NİN BÜYÜKLÜĞÜ 100 MİLYAR DOLARI AŞTI

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) haftalık verilerine göre Kur Korunmalı Mevduatlar 21 Nisan haftasında 89,2 milyar TL artışla 1,98 trilyon TL ile yeni rekor seviyesine yükseldi. Dolar cinsinden bakıldığında ise Merkez Bankası kurlarıyla yapılan hesaplama göre kur korunmalı mevduatların toplam büyüklüğü 102,2 milyar dolar oldu. Böylelikle KKM'de ilk kez 100 milyar doların üzeri görüldü. Nisan ayının başında Türk lirasına geçişte sağlanacak destek için, söz konusu Döviz tevdiat veya döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının 31 Aralık'a kadar açılmış olması şartı, 31 Mart 2023'e uzatıldı. Yeni düzenlemeyle ilgili hesaplarının vadesini belirleyen madde de değiştirildi.

Hakan Güladağ

Zor yılda yaralarımızı sarmak için...

2023, belli ki iz bırakacak bir yıl olacak. Zannedirim nedenleri tek tek sıralamaya hiç gerek yok. Sadece Kahramanmaraş merkezli depremler bile tek başına yerli.

Bakıyorum, küresel arena da işler epey sıkıntılı yürüyor şu sıralar. New York Üniversitesi'nden 'kriz kahini' lakaplı Profesör Nouriel Roubini, enflasyon ve resesyona küresel ekonominin ayrılmaz ikilisi olacağını söylüyor. 'Durgunluk içinde enflasyon' uyarısı yapıyor. "Dünya ekonomisinin üçte birinin resesyona girmesine" bekleyen IMF Başkanı Kristalina Georgieva, "2023'ün zor bir yıl olacağı" kanaatinde. Uluslararası Finans Enstitüsü (IFF) "Küresel ekonomi için 2023, 2009 krizinden sonraki en kötü yıl olacak" diyor. Kötümserlikte el artıran uzmanlar da az değil. Kimileri yaşanacakların "küresel finans krizinin ötesine geçeceği" kanaatinde, kimileri de "1929 buhranının en kötü dönemlerini bile aratacağı" görüşünde...

Rockefeller'in yönetim kurulu başkanı Ruchir Shar-

ma'ya göre, "Dünya ekonomisi, on yıllardır görülmemiş bir düzene giriyor." Dünya Ekonomik Forumu kurucusu Klaus Schwab göre ise, "Devam eden şoklar gelişirken, dünya bir yol kavşağında... Çok yönlü siyasi, ekonomik ve toplumsal güçler küresel ve ulusal düzeyde parçalanmayı artırıyor."

Doğrusu pek de haksız sayılmazlar. Dünya rahatsız. Ukrayna-Rusya savaşının nasıl gelişeceği belli değil. Çin ve ABD arasındaki Tayvan restleşmesi sürerken, Güney Çin Denizi'nde sular ısınyor. Son dönemde Hindistan ve Japonya, Çin'e karşı ekonomik, diplomatik ve güvenlik ilişkilerini güçlendiriyor. Jeopolitik açıdan önümüzdeki dönemi bir "yeni soğuk savaş" dönemi olarak gören analistlerin sayısı artıyor.

★★★★
Çok işaretler belirdi ki, ABD ve Çin arasındaki hegemonya mücadelesi keskinleşecek. Her iki ülke de teknoloji sektörlerine desteklerini arttırdı. Doğru bulsak da, bulmasak da, bugüne kadar hep hegemonyanın istikrar, hegemonya yokluğunun kaos getirdiği göz önüne alındığında, ABD'nin zayıflayan hegemonyasını restore etme çabaları dünyada turbulans artıracaktır. Stockholm Uluslararası Barış Enstitüsü'nün yatırım fonlarının ilgisinin silah endüstrisinin en büyük 100 şirketine çevrildiğini açıklaması size de ilginç gelmiyor mu?

Amerikan Merkez Bankası Fed, büyük ihtimalle mayıs ayında bir faiz artışına daha gidecek. Keza Avrupa Merkez Bankası da... Piyasalardaki çöngünlük görüşüne göre, Fed 25 baz puan, Avrupa Merkez Ban-

kası ise 75 baz puan faiz artırımını yapıp sonra epey bir süre duracak. Duracak durmasına ancak küresel faiz oranları yüksek kalmaya devam edecek. Bu da bizim işimizi gelmez. Hele ki, risk primimizin bu kadar yüksek olduğu ortamda.

Kısacası, uluslararası konjonktür pek yanımızda görünmüyor. Dünyada jeopolitik gerginlikler nedeniyle, emtia fiyatları başta olmak üzere her an yaşanabileceği, faiz oranlarının arttığı, uluslararası borçlanmaya erişimin güçleştiği zorlu bir ortama üstelik yüksek cari açıkla giriyoruz.

Direncimiz yüksek ama...

Öte yandan, Türk şirketlerinin rekabet gücünü küçümsemek gerekiyor. Son veriler, finansmana erişim ve dövizdeki sıkıntılara karşın Türkiye'de üretimin gücünü koruduğunu gösteriyor. **Sanayi** ve ihracatta depremin açtığı yaraları sarmaya başladık.

Mart ayında Türkiye PMI verisi 50.9'a yükseldi. **İSO**'nun yayınladığı Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin üretim alt endeksi de net biçimde genişleme sinyali veriyor. **MÜSİAD**'ın ağırlıklı olarak Anadolu'daki KOBİ'lerden derlediği verilerle hazırlanan SAMEKS de, mart ayında güçlü bir toparlanma gösterdi.

Keza Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin mart ayı verileri de, maliyetlerin artmasına buna karşın kurların görce yatay seyretmesinin getirdiği fiyat belirleme karşılığın zorluklara rağmen ihracatta yılın ilk üç ayında yeni rekorlara imza attığını gösteriyor. Hatay, Kahramanmaraş ve Adıyaman, henüz negatif ayrışıyor ancak şubat ayında yaşa-

nan sert gerileme sonrasında, depremden etkilenen 11 kentimizde mart ayında ihracat 2022'nin yüzde 80'ine ulaştı. Kahramanmaraş'taki **sanayicilerden** aldığımız bilgiler, üretimin yavaş yavaş ayağa kalkmaya başladığını gösteriyor. Keza, Türkiye'nin demir çelik üretiminde üçte birden fazla paya sahip İskenderun ve Osmaniye'deki demir-çelik üretimi de öyle...

★★★★
Tabii ihracattaki toparlanmaya rağmen, kurdaki denge-sizliğin beslediği ciddi bir dış ticaret açığı ile karşı karşıyayız. Bu gelişile, açık devam edecek de...

Dış ticaret açığı bu yılın mart ayında 8.6 milyar dolara yükseldi. İlk çeyrekte, yani Ocak-Mart döneminde ise 35 milyar dolara ulaştı.

Aynı dönemde, Türkiye'nin ihracat değeri en yüksek ürünler listesinde onuncu sırada yer alan demir çelik ihracatı 820 milyon dolar oldu. Demir-çelik ihracatı geçen yıl kasımından bu yana sert düştü. Kasımaya kıyasla marttaki düşüş yüzde 50'nin üstünde. Bu yılın Ocak-Mart dönemi diye baksak, demir ve çelik ihracatı yıllık yüzde 49.3 düşüşle 2.09 milyar dolar oldu. Demir ve çelik eşya ihracatı da yıllık yüzde 0.8 gerileyerek 2.5 milyar dolar olarak gerçekleşti. İnşaat demiri ihracatı yüzde 50'ye yakın geriledi. Ham çelik üretimimiz de yüzde 25'e yakın gerileme gösterdi. Yine de dünya ham çelik üretiminde 10'uncu sırada yer alıyoruz.

İthalatageline... Türkiye'nin demir ve çelik ithalat değeri mart ayında yıllık yüzde 1.1 artışla 2.61 milyar dolar seviyesinde oluştu. Ticaret değeri en

yüksek ürünler arasında üçüncü sırada kaydedildi. Ocak-Mart döneminde ise demir ve çelik ithalat değeri yüzde 24.8 düşerek 5.97 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Kurların seviyesi ihracatı zorluyor

Tabii bunların nedenleri var. Öncelikli meselelerden biri kurların seviyesi... Artan maliyetlere karşın kurlar neredeyse yatay seyrediyor. Kurdaki düşük artış oranları, Türk ihracatçıların fiyatlarının yüksek kalmasına neden oluyor. Demir-çelik dahil ihracatı olumsuz etkiliyor. Finansmana erişim sıkıntıları da Türkiye'nin ihracatını olumsuz etkiliyor. Hem kredi vadeleri iyice kısaldı hem de faizler yükseldi.

Bir de bu süreçte, Çin başta olmak üzere Asya-Pasifik ülkeleri, tedarik zincirindeki sorunların azalmasıyla birlikte piyasalara döndü. Hem de agresif biçimde... Keza, özellikle doğal gaz fiyatları açısından bize göre avantaja sahip olan Cezayir ve Mısır gibi ülkelerin ihracat pazarlarımızdan pay almaya başladığı görülüyor. Ayrıca yassı çelik ürünlerine yönelik ithalat vergisi kararının 1 Mayıs'a kadar ertelenmesi gibi düzenlemeler çelik dış ticaretimizde yüksek katkı vermemize zemin oluşturdu.

★★★★

Bu tablo değişebilir. Yazının başında belirttiğimiz 'durgunluk' beklentileri elbette geçerli. Ancak durgunluğun derinleşmeyeceği anlaşılıyor. Piyasalarda 'yumuşak iniş' senaryosu öne çıkıyor. Doğal gaz fiyatlarının hiç olmazsa Avrupa'daki seviyeleri indirilmesi durumunda çelik sektörümüz rekabet gücünü de belli ölçüde geri

kazanarak ihracatını artırma imkanı bulacaktır. Keza, deprem bölgesinde faaliyete geçen demir-çelik üreticilerimizin de tesislerini ayağa kaldırma çabaları da sonuç vermeye başladı. Yeni tesisler de devreye girecek. Nitekim, sert düşen üretimin yılın ikinci yarısından itibaren kademeli bir şekilde artacağı beklentileri kuvvetli. Zaten, deprem yaralarımızı sarmak için demir-çelik sektörünün güçlü olmasına ihtiyacımız var.

Modelin sorgulanması gerekiyor

Yakın dönemde ihracatımızı kuvvetlendirecek asıl mesele ise dış taleple birlikte uygulanan kur rejiminin değiştirilmesi olacaktır.

Aslına bakarsanız, görünen köy kılavuz istemiyor. Enflasyon kurun önünde seyrettiği müddetçe ithalat, ucuz kalıyor. Bu durumda katma değer oranı yüksek sektörler yerli olmanın bedelini ödüyor. Bugünkü model sürdüğü sürece ödemeye de devam edecek. Artan ithalat teknoloji geliştirmeye de engel. Henüz o noktada değil belki ancak üretim kabiliyetlerimiz ve teknolojik ekonomik kapasitemizi gerekli hızda inşa edemiyoruz. Bugünkü uygulamalarla Türkiye'nin sermaye yoğun sektörlerde rekabet etmesi zorlaşıyor.

★★★★

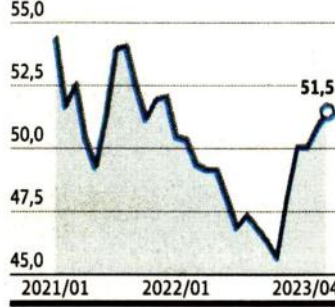
Aklın yolu bir. Başlangıçtaki amaçlarına ulaşamadığı görülen mevcut modelin sorgulanması hayırlı olur. Modelin gerçekten dış ticaret fazlası verecek biçimde iyileştirilmesi ihracatımızın, dolayısıyla Türkiye'nin lehine olacak, yeni yatırımların önünü açacaktır.

NİSANDA 51,5'E YÜKSELDİ

İmalat PMI'da iyileşme sürüyor

Türkiye PMI

Türkiye imalat sanayi satın almayöneticileri endeksi (PMI), nisanda bir önceki aya göre 0,6 puan artarak 51,5'e yükseldi. Karışık görünümle birlikte nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, depremin ardından devam eden toparlanma dolayısıyla iş yüklerinin arttığını belirtti. /04

NİSANDA 51,5 OLDU

İmalat PMI 4 aydır eşik değerin üzerinde

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), nisan'da 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleştirdi.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 50,9 olan manşet PMI, nisan'da 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleştirdi. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi.

Nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, şubat ayındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Bunlara ek olarak, toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti. Üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek oranında kaydedildi.

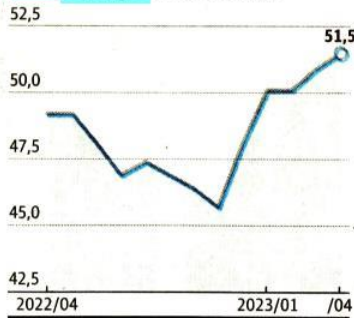
Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamalar, birikmiş işlerin son 14 ayda ilk kez artmasına yol açtı. Nisan'da depreme bağlı aksamaların doğrudan gözlemlendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu ve firmalar ham madde temininde

Yeni siparişler olumlu etkiledi

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, Türk imalat sektöründeki toparlanmanın nisan ayında ivme kazandığını belirterek, "Yeni siparişler ve üretimdeki artışların güçlenmesi, satın alma faaliyetlerinin yeniden büyümeye geçmesini sağladı. Firmalar her ne kadar istihdamı arttırmaya çalışmış olsalar da

emekliye ayrılmalar bunun önünde engel oluşturdu. Şubat'taki depremin etkileri, özellikle tedarik zincirleri ve firmaların malzeme temininde yaşadığı zorluklar üzerinden Nisan ayında da devam etti. Buna bağlı olarak birikmiş işler uzun bir azalış döneminin ardından yeniden artmaya başladı." ifadelerini kullandı.

İSO Türkiye İmalat PMI

yaşanan zorlukların devam ettiğini bildirdi.

Teslimat sürelerinde üst üste dördüncü ay artış görüldü. İmalatçılar iş yüklerindeki artış nedeniyle satın alma faaliyetlerini yaklaşık bir buçuk yıldır ilk kez artırdı. Buna rağmen teslimatlar da ortaya çıkan gecikmeler girdi stoklarının artmasına engel oldu.

Bazı firmalar ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başladı. Bununla birlikte, erken emeklilik yasasının yürürlüğe girmesinin ardından gerçekleşen işten ayrıl-

malar, istihdamın hemen hemen yatay seyretmesine yol açtı.

Hammadde maliyetlerindeki yükseliş ve liradaki zayıflığa bağlı olarak girdi fiyatlarındaki keskin artış nisan'da da devam etti.

Nihai ürün fiyatlarındaki artış düşük oranda gerçekleşti

Enflasyon oranı, yıl başından bu yana en düşük düzeye geriledi. Bazı firmalar bu gelişmeyi enerji fiyatlarındaki düşüşe bağladı. Benzer şekilde, nihai ürün fiyatlarındaki artış da Ağustos 2022'den bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı raporuna göre, şubat ayındaki depremin ardından bazı sektörler çok güçlü toparlanma eğilimi gösterirken, bazıları ise yeni sipariş alma ve üretim hacmini artırmak konusunda zorluk yaşamaya devam etti.

Kara ve deniz taşıtları ile ana metal sanayiinde toparlanma hız

kazandı ve üretimde güçlü genişleme kaydedildi. Buna karşılık, başta ağaç ve kağıt ürünleri ile giyim ve deri ürünleri olmak üzere kimi diğer sektörler zorlu faaliyet koşullarıyla karşılaşmaya devam etti. Üretimdeki tabloya benzer şekilde, yeni siparişler sektörlerin yarısında artış gösterdi. Yeni siparişlerde en güçlü artış ana metallerde, en keskin yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe kaydedildi.

Nisan'da sektörlerin çoğunluğu istihdamını artırırken diğerleri ise erken emeklilik yasasının yürürlüğe girmesinin ardından bazı çalışanların işten ayrılması nedeniyle işgücünü genişletmekte zorlandı. İstihdamdaki en güçlü büyüme kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde kaydedildi ve bu sektör çalışan sayısını son 16 ayın en yüksek hızında artırdı.

Yeni siparişlerin durağan seyrettiği sektörlerde ise istihdam daha zayıf bir görünüm sergiledi. Takip edilen 10 sektörün tamamında girdi fiyatları nisan ayında artmaya devam etse de bunların büyük bölümünde enflasyon hız kesti.

Girdi maliyetlerindeki en belirgin yükseliş giyim ve deri ürünlerinde yaşanırken, en ılımlı artış ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektörü firmalarında gerçekleşti. Hem yurt içi talepte hem de rekor artış sergileyen yeni ihracat siparişlerinde gözlenen güçlü seyrin fiyatlandırma gücünü desteklemesi sonucu, satış fiyatlarında en hızlı artış kara ve deniz taşıtları sektöründe kaydedildi.

Türkiye imalat PMI'ı 16 ayın zirvesinde

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), nisan ayında 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50'nin üzerine çıktı. Nisanda kaydedilen değer Aralık 2021'den bu yana en yüksek seviye oldu. Geçen ay birçok firma yeni sipariş ve üretimde artış bildirdi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 50,9 olan manşet PMI, nisanında 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi. Nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, şubat ayındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Bunlara ek olarak, toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti. Üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek oranında kaydedildi.

Birkmiş işler 14 ay sonra ilk kez arttı

Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamlar, birkmiş işlerin son 14 ay-

da ilk kez artmasına yol açtı. Nisanında depreme bağlı aksamaların doğrudan gözlemlendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu ve firmalar ham madde temininde yaşanan zorlukların devam ettiğini bildirdi. Teslimat sürelerinde üst üste dördüncü ay artış görüldü. İmalat-

çılar iş yüklerindeki artış nedeniyle satın alma faaliyetlerini yaklaşık bir buçuk yıldır ilk kez artırdı. Buna rağmen teslimatlarda ortaya çıkan gecikmeler girdi stoklarının artmasına engel oldu. Bazı firmalar ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başladı. Bunun-

la birlikte, erken emeklilik yasa-sının yürürlüğe girmesinin ardından gerçekleşen işten ayrılmalar, istihdamın hemen hemen yatay seyretmesine yol açtı. Ham madde maliyetlerindeki yükseliş ve liradaki zayıflığa bağlı olarak girdi fiyatlarındaki keskin artış nisanında devam etti. Enflasyon oranı, yıl başından bu yana en düşük düzeye geriledi. Bazı firmalar bu gelişmeyi enerji fiyatlarındaki düşüşe bağladı. Benzer şekilde, nihai ürün fiyatlarındaki artış da Ağustos 2022'den bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı raporuna göre, şubat ayındaki depremin ardından bazı sektörler çok güçlü toparlanma eğilimi gösterirken, bazıları ise yeni sipariş alma ve üretim hacmini artırma konusunda zorluk yaşamaya devam etti.

Takip edilen tüm sektörlerde girdi maliyetleri nisanında artmaya devam etmekle birlikte bunların çoğunda enflasyon mart ayına gö-

İstihdamda en güçlü büyüme kimyada

Nisanında sektörlerin çoğunluğu istihdamını artırırken diğerleri ise erken emeklilik yasa-sının yürürlüğe girmesinin ardından bazı çalışanların işten ayrılması nedeniyle işgücünü genişletmekte zorlandı. İstihdamdaki en güçlü büyüme kimyasa, plastik ve kauçuk kategorisinde kaydedildi ve bu sektör çalışan sayısını son 16 ayın en yüksek hızında artırdı. Yeni siparişlerin durağan seyrettiği sektörlerde ise istihdam daha zayıf bir görünüm sergiledi. Takip edilen 10 sektörün tamamında girdi fiyatları nisan ayında artmaya devam etse de bunların büyük bölümünde enflasyon hız kesti.

re hız kaybetti. Martta olduğu gibi nisanında da üretimin artış gösterdiği sektör sayısı 6 oldu. Ayrıca anket kapsamındaki sektörler belirgin şekilde farklı eğilimler sergiledi.

İSO Türkiye İmalat PMI nisanda 51,5 oldu

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre martta 50,9 olan manşet PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi.

İSO Türkiye İmalat PMI nisanda 51,5

İSTANBUL Sanayi Odası

(İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı. İSO Türkiye İmalat PMI , nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. ■ 9'da

ISO Türkiye İmalat PMI nisanda 51,5 oldu

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. ISO Türkiye İmalat PMI anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 50,9 olan manşet PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi.

Nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, şubat ayındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Bunlara ek olarak, toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti. Üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek oranında kaydedildi.

Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamlar, birikmiş işlerin son 14 ayda ilk kez artmasına yol açtı. Nisanda depreme bağlı aksamların doğrudan gözlemlendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu ve firmalar ham madde temininde yaşanan zorlukların devam ettiğini bildirdi.

Teslimat sürelerinde üst üste dördüncü ay artış görüldü. İmalatçılar iş yüklerindeki artış nedeniyle satın alma faaliyetlerini yaklaşık bir buçuk yıldır ilk kez artırdı. Buna rağmen teslimatlarda ortaya çıkan gecikmeler jirdi stoklarının artmasına engel oldu. Bazı firmalar ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başladı. Bununla birlikte, erken emeklilik yasağının yürürlüğe girmesinin ardından gerçekleşen işten ayrılımlar, istihdamın hemen hemen yatay seyretmesine yol açtı.

Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, Türk imalat sektöründeki toparlanmanın nisan ayında ivme kazandığını belirterek, "Yeni siparişler ve üretimdeki artışların güçlenmesi, satın alma faaliyetlerinin yeniden büyümeye geçmesini sağladı. Firmalar her ne kadar istihdamı artırmaya çalışmış olsalar da emekliye ayrılımlar bunun önünde engel oluşturdu. AA

İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), yükseliyor. **İSO** verilerine göre mart ayında 50,9 olan manşet PMI, nisanında 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50'nin üzerinde gerçekleş-

ti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme görüldü. **İSO**'dan yapılan açıklamada, nisan ayında birçok firmanın, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretiminde artış bildirdiği kaydedildi.

İmalatta toparlanma sürüyor

İmalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Nisanda 51.5'e yükselerek imalat sektöründe toparlanmanın sürdüğünü gösterirken üretim, yeni siparişleri ve ihracat üst üste ikinci ayda da yükseldi

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. **İSO Türkiye İmalat PMI** anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, martta 50,9 olan manşet PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi.

Nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, şubat ayındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Bunlara ek olarak, toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hız-

lı gerçekleşti. Üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek oranında kaydedildi.

Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamlar, birikmiş işlerin son 14 ayda ilk kez artmasına yol açtı. Nisanda depreme bağlı aksamaların doğrudan gözlendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu ve firmalar ham madde temininde yaşanan zorlukların devam ettiğini bildirdi.

Teslimat sürelerinde üst üste dördüncü ay artış görüldü. İmalat-

çılar iş yüklerindeki artış nedeniyle satın alma faaliyetlerini yaklaşık bir buçuk yıldır ilk kez artırdı. Buna rağmen teslimatlarda ortaya çıkan gecikmeler girdi stoklarının artmasına engel oldu.

Bazı firmalar ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başladı. Bununla birlikte, erken emeklilik yasaasının yürürlüğe girmesinin ardından gerçekleşen işten ayrılmalar, istihdamın hemen hemen yatay seyretmesine yol açtı.

Ham madde maliyetlerindeki

yükseliş ve liradaki zayıflığa bağlı olarak girdi fiyatlarındaki keskin artış nisanda da devam etti.

Takip edilen tüm sektörlerde girdi maliyetleri nisanda artmaya devam etmekle birlikte bunların çoğunda enflasyon mart ayına göre hız kaybetti. Martta olduğu gibi nisanda da üretimin artış gösterdiği sektör sayısı 6 oldu. Ayrıca anket kapsamındaki sektörler belirgin şekilde farklı eğilimler sergiledi.

Yeni siparişlerin durağan seyrettiği sektörlerde ise istihdam daha zayıf bir görünüm sergiledi. Takip edilen 10 sektörün tamamında girdi fiyatları nisan ayında artmaya devam etse de bunların büyük bölümünde enflasyon hız kesti.

PMI verilerini değerlendiren S&P Global Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "İmalat sektöründeki toparlanma Nisanda ivme kazandı, yeni siparişler ve üretimdeki artış güçlendi ve satın alma faaliyetlerinde yeniden artışa yol açtı. Firmalar istihdamın da artmasını istedi ancak emekliliği gelenler bunu zorlaştırdı" dedi.

Sanayide zamlar durmuyor

ISO'nun Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi anketinin Nisan 2023 sonuçlarına göre, **sanayide** ham madde maliyetlerindeki yükseliş ve liradaki zayıflığa bağlı olarak girdi fiyatlarındaki keskin artış geçen ay da devam etti. Girdi maliyetlerindeki en belirgin yükseliş giyim ve deri ürünlerinde yaşandı

RECEP BAHAR / DETAY HABER

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sana-yi** performansında güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI)** anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mart ayında 50.9 olan manşet PMI, Nisanda 51.5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50.0'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi. Nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, Şubat ayındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Bunlara ek olarak, toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar Mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti. Üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek oranında kaydedildi.

Tedarik zincirindeki sorunlar sürüyor

Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamalar, birikmiş işlerin son 14 ayda ilk kez artmasına yol açtı. Nisanda depreme bağlı

aksamaların doğrudan gözlemlendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu ve firmalar ham madde temininde yaşanan zorlukların devam ettiğini bildirdi. Teslimat sürelerinde üst üste dördüncü ay artış görüldü. İmalatçılar iş yüklerindeki artış nedeniyle satın alma faaliyetlerini yaklaşık bir buçuk yıldır ilk kez artırdı. Buna rağmen teslimatlarda ortaya çıkan gecikmeler girdi stoklarının artmasına engel oldu. Bazı firmalar ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başladı. Bununla birlikte, erken emeklilik yasaasının yürürlüğe girmesinin ardından gerçekleşen işten ayrılmalar, istihdamın hemen hemen yatay seyretmesine yol açtı. Ham madde maliyetlerindeki yükseliş ve liradaki zayıflığa bağlı olarak girdi fiyatlarındaki keskin artış Nisan ayında da devam etti. Yine de enflasyon oranı, yılbaşından bu yana en düşük

düzeğe geriledi. Bazı firmalar bu gelişmeyi enerji fiyatlarındaki düşüşe bağladı. Benzer şekilde, nihai ürün fiyatlarındaki artış da Ağustos 2022'den bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

Maliyetler artıyor

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI Nisan ayı raporuna göre, Şubat ayındaki depremin ardından bazı sektörler çok güçlü toparlanma eğilimi gösterirken, bazıları ise yeni sipariş alma ve üretim hacmini artırma konusunda zorluk yaşamaya devam etti. Takip edilen tüm sektörlerde girdi maliyetleri Nisanda artmaya devam etmekle birlikte bunların çoğunda enflasyon Mart ayına göre hız kaybetti. Martta olduğu gibi Nisanda da üretimin artış gösterdiği sektör sayısı altı oldu. Öte yandan, anket kapsamındaki sektörler belirgin şekilde farklı

eğilimler sergiledi. Kara ve deniz taşıtları ile ana metal **sana-yi**nde toparlanma hız kazandı ve üretimde güçlü genişleme kaydedildi. Buna karşılık, başta ağaç ve kağıt ürünleri ile giyim ve deri ürünleri olmak üzere kimi diğer sektörler zorlu faaliyet koşullarıyla karşılaşmaya devam etti. Üretimdeki tabloya benzer şekilde, yeni siparişler sektörlerin yarısında artış gösterdi. Yeni siparişlerde en güçlü artış ana metallerde, en keskin yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe kaydedildi. Nisanda sektörlerin çoğunluğu istihdamını artırırken diğerleri ise erken emeklilik yasaasının yürürlüğe girmesinin ardından bazı çalışanların işten ayrılması nedeniyle işgücünü genişletmekte zorlandı. İstihdamdaki en güçlü büyüme kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde kaydedildi ve bu sektör çalışan sayısını son 16 ayın en yüksek hızında artırdı. Yeni siparişlerin durağan seyrettiği sektörlerde ise istihdam daha zayıf bir görünüm sergiledi. Takip edilen 10 sektörün tamamında girdi fiyatları Nisan ayında artmaya devam etse de bunların büyük bölümünde enflasyon hız kesti. Girdi maliyetlerindeki en belirgin yükseliş giyim ve deri ürünlerinde yaşanırken, en ılımlı artış ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektörü firmalarında gerçekleşti.

PMI, nisanda 51,5'e yükseldi

HABER MERKEZİ - İstanbul Sanayi Odası (İSO) nisan ayına ilişkin Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verilerini açıkladı. Şubat ayında yaşanan depremin ardından toparlanma sinyalleri vermeye devam eden Türk imalat sektöründe üretim, yeni siparişler ve ihracat nisanda üst üste ikinci ay artış kaydetti. Mart ayında 50,9 olan manşet PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece nisan ayında kaydedilen değer aralık 2021'den bu yana en yüksek seviye oldu.

Toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti. Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamalar, birikmiş işlerin son 14 ayda ilk kez artmasına yol açtı. Nisanda depreme bağlı aksamaların doğrudan gözlendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu. Firmaların ham madde temininde zorluklar yaşamaya devam ettiği bildirildi.

'BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ'

İSO önderliğinde, Antakya'da kurulan 1000 kapasiteli konteyner kentte inceleme yapan Vali Çelik, Hatay Ovakent'teki 480 kapasiteli konteyner kentin de yerleşime hazır olduğunu ifade etti. Depremzedelerin ihtiyaçlarını dinleyen Vali Çelik, "Biz beraber güçlüyüz ve bu zor süreci hep beraber aşacağız." Dedi.

Kütahya Valisi Ali Çelik, depremin ardından yaralıları sarmaya çalışan Hatay'da çalışmalarını sürdürdü. Hassa Deliçay Mahallesi'nde vatandaşların ihtiyaçlarını dinleyen Vali Ali Çelik, "Hatay'ın güzel insanlarının yanındaydık. Elimizden geldiğince yardımcı olmaya çalıştık. Onların sevgi ve umut dolu yüreklerine şahit olduk. Biz, beraber güçlüyüz ve bu zor süreci hep beraber aşacağız." Dedi.

'KONTEYNER KENT YERLEŞİME HAZIR'
Hatay Ovakent'teki 480 kapasiteli konteyner kentin artık yerleşime hazır olduğunu vurgulayan vali Çelik, altyapı çalışmalarının tamamlanması ve konteynerlerin yerleşimleriyle birlikte, afetzedelerimiz için güvenli barınma imkanı sağlandığını dile getirdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** önderliğinde, Antakya'da kurulan 1000 kapasiteli konteyner kentte inceleme yapan Vali Çelik, **İSO Başkanı**, **İSO Meclis Başkanı** ve Meclis Başkanlık Divanı üyelerine de destekleri için teşekkür etti. **FATMA SÜMER**

Üretimdeki genişleme son 20 ayın zirvesinde

Şubat depreminin ardından devam eden toparlanma nedeniyle firmalar iş yüklerinin arttığını bildirdi. Üretim genişlerken, imalat faaliyetleri dört ay üst üste artış gösterdi

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm seviyelerin sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, mart ayında 50,9 olan manşet PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değeri 50'nin üzerinde gerçekleşti. Böylece sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşme kaydedildi. Nisan ayında birçok firma, talep koşullarındaki güçlenme sonucu yeni siparişler ve üretimde artış bildirdi. Bazı anket katılımcıları, şubat ayındaki depremin ardından devam eden toparlanma nedeniyle iş yüklerinin arttığını belirtti. Bunlara ek olarak, toplam yeni işler, yeni ihracat siparişleri ve üretimdeki artışlar mart ayına göre daha hızlı gerçekleşti. Üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek oranında kaydedildi.

HAM MADDE TEDARİKİ SIKINTILI

Hem yeni siparişlerdeki artış hem de deprem kaynaklı aksamalar, birikmiş işlerin son 14 ayda ilk kez artmasına yol açtı. Nisanda depreme bağlı aksamaların doğrudan göz-

lendiği başlıca alan tedarik zincirleri oldu ve firmalar ham madde temininde yaşanan zorlukların devam ettiğini bildirdi. Teslimat sürelerinde üst üste dördüncü ay artış görüldü. İmalatçılar iş yüklerindeki artış nedeniyle satın alma faaliyetlerini yaklaşık bir buçuk yıldır ilk kez artırdı. Buna rağmen teslimatlarda ortaya çıkan gecikmeler girdi stoklarının artmasına engel oldu. Bazı firmalar ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başladı. Bununla birlikte, erken emeklilik yasaının yürürlüğe girmesinin ardından gerçekleşen işten ayrılmalar, istihdamın hemen hemen yatay seyretmesine yol açtı. Ham madde maliyetlerindeki yükseliş ve liradaki zayıflığa bağlı olarak girdi fiyatlarındaki keskin artış Nisan ayında da devam etti. Yine de enflasyon oranı, yıl başından bu yana en düşük düzeye geriledi. Bazı firmalar bu gelişmeyi enerji fiyatlarındaki düşüşe bağladı. Benzer şekilde, nihai ürün

fiyatlarındaki artış da Ağustos 2022'den bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

ENFLASYON HIZ KAYBETTİ

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI nisan ayı raporuna göre, şubat ayındaki depremin ardından bazı sektörler çok güçlü toparlanma eğilimi gösterirken, bazıları ise yeni sipariş alma ve üretim hacmini artırma konusunda zorluk yaşamaya devam etti. Takip edilen tüm sektörlerde girdi maliyetleri nisanda artmaya devam etmekle birlikte bunların çoğunda enflasyon mart ayına göre hız kaybetti. Martta olduğu gibi nisanda da üretimin artış gösterdiği sektör sayısı altı oldu. Öte yandan, anket kapsamındaki sektörler belirgin şekilde farklı eğilimler sergiledi. Kara ve deniz taşıtları ile ana metal **sanayiinde** toparlanma hız kazandı ve üretimde güçlü genişleme kaydedildi. Buna karşılık, başta ağaç ve kağıt ürünleri ile gi-

yim ve deri ürünleri olmak üzere kimi diğer sektörler zorlu faaliyet koşullarıyla karşılaşmaya devam etti. Üretimdeki tabloya benzer şekilde, yeni siparişler sektörlerin yarısında artış gösterdi. Yeni siparişlerde en güçlü artış ana metallerde, en keskin yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünleri sektöründe kaydedildi.

EYT OLUMSUZ ETKİLEDİ

Nisanda sektörlerin çoğunluğu istihdamını artırırken diğerleri ise erken emeklilik yasaının yürürlüğe girmesinin ardından bazı çalışanların işten ayrılması nedeniyle işgücünü genişletmekte zorlandı. İstihdamdaki en güçlü büyüme kimyasal, plastik ve kauçuk kategorisinde kaydedildi ve bu sektör çalışan sayısını son 16 ayın en yüksek hızında artırdı. Yeni siparişlerin durağan seyrettiği sektörlerde ise istihdam daha zayıf bir görünüm sergiledi.